

om

ÅRHUS KOMMUNES BUDGETFORSLAG FOR 2015 og om DE POLITISKE FALDGRUBER, SOM ER LAGT UD I FORHOLD TIL ENHEDSLISTEN

af Viggo Jonassen

september 2014

Borgmesterens budgetforslag roser den hidtidige økonomiske politik, med kommunale nedskæringer, som en politik, der har ført til "Balance og stabilitet". Borgmesterens budgetforslag er en stabil videreførelse af regeringens økonomiske politik, som Enhedslisten har fordømt for privatisering, forringelse af den offentlige service, og social dumping bl.a. i form af fyring af kommunalt ansatte og indsættelse af "nyttejobbere" i stedet for ordinært ansatte.

Borgmesterens budgetforslag foregiver at være en uændret videreførelse af det – gennem de seneste budgetår nedskårne - "serviceniveau pr. bruger". Det er den korte udlægning af "budgetmodellerne" som for de enkelte magistratsafdelinger fastlægger de folketalsbetingede udgifter. Heri er dog for alle serviceområder indeholdt en årlig udgiftsbeskæring på 0,5%, kaldet "effektivisering". Jeg foreslår, at Enhedslisten beder om at få sat et tal på de 0,5% - hvor mange lønkroner hhv. hvor mange stillinger udgøres af 0,5%

Som bekendt har Enhedslisten gennem alle årene været modstander af grønthøsternedskæringer, som benævnes "effektivisering".

Enhedslistens forhandlingsmandat går ud på, at vi kan indgå i budgetforlig, hvis det ikke betyder nedskæringer i forhold til sidste års budget. Den lidt gummiagtige formulering stiller nogle udfordringer.

I **Den første** er nævnt: det er de 0,5% nedskæring, kaldet "effektivisering", som er indeholdt i forslaget.

II **Den næste** er mangfoldig - vedrører de sager, som byrådet har udskudt til budgetbehandlingen (bilag 3 til budgetindstillingen). Disse sager handler dels om egentlige serviceforbedringer, dels om bevilling af merudgifter til afhjælpning af de problemer, der er opstået som følge af de senere års udgiftsnedskæringer. I bilag 3 er udgiftsbehov på 169,5 mio. - men borgmesteren mener, der er 10,5 mio. til at smøre ud over udgiftsbehov på 169,5.

Vigtige punkter i bilag 2 vedrører MSB, især handicapområdet.

1) Magistratsafdelingen Sociale Forhold og Beskæftigelse (MSB) har fremsendt indstilling om budgetudvidelse på 1,6 mio. i 2015, stigende til 8 mio. i 2018 – blot for at fastholde det igennem de seneste år 40% sænkede serviceniveau for de enkelte brugere. Væksten i antallet af mennesker med behov for bostøtte har været langt over befolkningsudviklingen og forventes fortsat at være det, bl.a. på grund af bedre diagnosticering af ADHD hos børn og ikke mindst hos forældre med børn med ADHD. Hvis pengene ikke bevilges, vil borgmesterens budgetforslag 2015 betyde en yderligere beskæring af hjælpen til disse mennesker – eller vil påtvinge socialrådmanden at skære ned på andre områder for at finansiere bostøtten. Herom foreligger udtalelse fra Det Sociale Forbrugerråd.

2) MSB har fremsendt en investeringsplan, hvori foreslås bygget botilbud til handicappede – på baggrund af, at statsforvaltningen har kendt Århus Kommunes årelange ventelister til botilbud ulovlige. Investeringsplanen forudsætter mer-bevilling. Hvis sådan bevilling ikke gives, vil byrådet fortsætte med en uanstændig behandling af nogle af de handicappede – en behandling som oven i købet er ulovlig.

3) MSB har fremsendt forskellige indstillinger om indsats for udsatte unge og for hjemløse. Disse

indstillinger eksemplificerer, at ”budgetmodellerne” ikke rummer de faktiske udviklinger i problemer for samfundets mest udsatte. Hvis disse bevillinger ikke gives, vil borgmesterens budgetforslag betyde forringelser for disse udsatte grupper.

4) MSB har sammen med MSO fremsendt indstilling om videreførelse af Hjerneskadeteam (2,5 mio kr/år). Hvis indstillingen ikke vedtages, skal Hjerneskadeteams opgaver varetages af de øvrige socialrådgivere og ergoterapeuter og psykologer i MSB/MSO – hvilket kvalitativt vil være en forringelse for brugerne og på grund af ”afspecialisering” være en af-effektivisering af arbejdet.

Andre vigtige punkter i bilag 3 er MSO's indstillinger.

Her er de største:

5) bostøtte og botilbud for de handicappede over 65 årige – med 17,7 mio. i 2015 stigende til 31,2 i 2018.

6) genoptræningsområdet, hvor ”budgetudfordringen” er på 8 mio. i 2015, stigende til 20 mio. i 2018.

Hvis indstillingerne ikke vedtages, vil borgmesterens 2015 budgetforslag betyde nedskæringer for de enkelte brugere på disse områder.

Et særligt problemfelt Handicaphjælperordningen (BPA ordningen). Her borgmesterens igen, lige som sidste år, at ”gøre BPA ordningen styrbar”. Det vil sige: hvis flere mennesker får brug for en handicaphjælperordning, må de andre have lidt færre timer. Forslaget er pyntet op med nogle millioner i forhold til den tidligere udgave, men grundtanken er den samme. Handicaprådet har erklæret uenighed i forslaget. Enhedslisten bør ikke være med i budgetforlig, indeholdende vedtagelse af borgmesterens forslag.

Som forhandlingsmandatet er udformet, er det ret nærliggende, at især bilag 3 er udgangspunkt for de krav, som Enhedslisten må stille til budgettet.

Det er også ret klart, at hvis borgmesteren fastholder, at der kun er 10,5 mio. kr. til alle de i bilag 3 nævnte forslag, er vi ikke med i et budgetforlig.

Jeg har ladet mig fortælle, at det er blevet foreslået, at magistratsafdelingernes merudgiftsønsker (bilag 3) skal finansieres ved, de enkelte magistratsafdelinger bruger opsamlede overskud (som skyldes, at de har haft færre ansatte end der var budget til). MEN – forbrug af det ”opsparede” det er allerede indarbejdet i budgettet – se bilag 1 side 2 første afsnit).

Det fremgår af byrådsindstillingen om budget 2015, at DF, V, Ø og C har taget forbehold for borgmesterens budgetforslag. Og at SF tager forbehold for de 0,5% ”effektivisering” men først fra 2016.

De bemærkninger, jeg har fremsat ovenfor, har i høj grad rod i De Sociale Forbrugerråds behandlinger af indstillingerne dels i år, dels tidligere.

Når borgmesteren søger at skjule reale nedskæringer under budgetteknisk sprogbrug, bør det være Enhedslistens opgave at afsløre kamuflagen.

Jeg har ikke kunnet finde Marselistunnelen i investeringsoversigten. Det bør vel ordentligvis klargøres om den er opgivet, eller – hvis ikke – hvor i kommunens økonomi den er at finde. Nemlig: så Enhedslisten kan vide, om den indgår i et evnetuelt budgetforlig.

Når DF anser budgetforslaget på MSO området for et nedskæringsbudget, vil det være en noget særlig tilstand, hvis Enhedslisten som eventuelt kommende budgetforligsdeltager går ind for de nedskæringer, som DF bekæmper.

Jeg synes, det er stærkt påkrævet at Enhedslisten står frem med nogle tydelige krav til budgetforhandlingerne – også udover renovering af rådhusklokkerne! Så det også kan blive klart, hvad der er vores eventuelle brudgrundlag.

På Christiansborg var vort hovedkrav ved tidligere finanslovsforhandlinger, at et finanslovforlig skulle markere et brud med regeringens hidtidige politik – at vor støtte til en ny regering var betinget af en ny politik.

Det bør vort hovedkrav også være i Århus.

I betragtning af, at borgmesteren roser sig af videreførelse af regeringens og de tidligere borgmestres nedskæringspolitik, bør der være langt imellem ham og os.

Viggo Jonassen
2014.09.14

BUDGET 2015 ENHEDSLISTENS ROLLE

2014.08. Medlemsmøde – vedtagelse af forhandlingsmandat.
2014.09.14 Bemærkninger

Til kommunalgruppe, byrådsgruppe og bestyrelse.

Hermed nogle bemærkninger om Århus Kommunes forslag til budget 2015 og Enhedslistens rolle.
Vh
Viggo

Sag 1: Forslag til budget for 2015 til 2018

Resumé

Aarhus vokser, og vi bliver flere og flere aarhusianere. Det sætter præg på alle dele af kommunen. Kommunens økonomi er stram ligesom i de fleste af landets kommuner uden for hovedstadsområdet. Men effektiviseringer og mange års stram økonomistyring er grundlaget for, at økonomien i Aarhus er karakteriseret ved balance og stabilitet. Budgetforslaget for 2015 opfylder de økonomiske mål, og der er råd til at finansiere de nødvendige udvidelser som følger af, at vi bliver flere. Flere indbyggere giver en øget efterspørgsel efter servicetilbud. Hvis vi fortsætter praksis med at afholde de udgifter, der følger af budgetmodellerne, vil budgettet de næste fire år sammenlagt stige med 709 mio. kr.. Socialområdet får 197 mio. kr. mere over de næste fire år. Ældreområdet tilføres 201 mio. kr., mens budgettet på børne- og ungeområdet tilføres godt 302 mio. kr. i perioden 2015-2018. Vejområdet tilføres 8 mio. kr. i de fire år. En by der vokser medfører flere udgifter til service, men også flere indtægter fra skatter, øget andel af statstilskud samt udgiftsbehovsudligning. Indtægterne er indeholdt i budgettet, mens udgifterne til service som følge af befolkningsudviklingen og øvrige budgetmodeller skal drøftes i den videre budgetlægning. Byrådet har besluttet, at alle afdelinger skal bidrage til et effektiviseringskrav på 0,5 % af lønsummen. Pengene herfra er indregnet i budgetforslaget og bidrager til, at der er råd til at indarbejde budgetmodellerne, samtidig med at der er balance i økonomien.

Herudover er der råd til at tage hånd om en række påtrængende udfordringer.

- Vejområdet foreslås tilført 30 mio. kr. årligt til vedligeholdelsesopgaven. Dette er på niveau med det løft, som området fik i 2011 for en 4-årig periode.
- I budgetforslaget er der til Aarhus Lufthaven reserveret 17 mio. kr. i 2015 og 9 mio. kr. i 2016 og 2017 til gennemførelsen af en ny forretningsplan, investeringer og underskudsdekning.
- Borgmesterens Afdeling har analyseret og berigtiget de sidste fem års momsrefusion. Analysen indebærer en gevinst på 6,9 mio. kr.
- På reserven er der afsat penge til at Business Region Aarhus styrkes med 0,7 mio. kr. årligt.
- Aarhus Kommunes andel af merudgifterne til anlæg af Aarhus Letbane tilvejebringes via provenu fra dækningsafgiften og forudsættes lånefinansieret. Renteudgifterne hertil er indarbejdet i budgetforslaget.
- Der er også fundet finansiering til anlægsinvesteringer der er ca. 110 mio. kr. større i 2018 end i 2017. Det højere anlægsniveau i 2018 og årene frem til og med 2023 følger af de investeringsplaner, som byrådet besluttede i budgetterne for 2013 og 2014.
- I økonomiaftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2015, er der afsat 350 mio. kr. til sundhedsområdet. I budgetforslaget er Aarhus Kommunes andel svarende til 20,3 mio. kr. afsat på reserven. Byrådet skal i budgetforhandlingerne drøfte, hvordan pengene skal anvendes.

Når de ovenfor nævnte tiltag – undtagen budgetmodellerne – indregnes, er der i budgetperioden 2015-2018 et råderum på 790 mio. kr., eller 198 mio. kr. i årligt gennemsnit. Hvis budgetmodellerne indregnes er råderummet i budgetperioden på 46 mio. kr. eller godt 11,5 mio. kr. i årligt gennemsnit.

Indstilling

At 1) byrådet godkender budgetforslaget for 2015 i overensstemmelse med det nedenstående.

At 2) der på fællesmøderne mellem magistraten og økonomiudvalget tages stilling til, om der skal budgetteres med statsgaranti eller med selvbudgettering af indkomstskatten og de generelle tilskud.

At 3) der i budgetdrøftelserne tages stilling til de økonomiske konsekvenser af budgetmodellerne.

At 4) Borgmesterens Afdeling bemyndiges til at optage reservebeløb, hvis der i den faseopdelte budgetlægning viser sig et problem med at overholde det aftalte anlægsniveau på landsplan. Borgmesterens Afdeling anmodes i det tilfælde om at igangsætte en proces i samarbejde med magistratsafdelingerne om udskydelse af konkrete anlægsprojekter. Forslag hertil forelægges byrådet i forbindelse med det forventede regnskab for 2014.

Sagsfremstilling og bilag

Indstilling

Bilag 1 - Budgetforudsætninger, resultatopgørelsens poster og serviceudgifter i magistratens budgetforslag for

2015-2018

Bilag 2 - Ændringer i økonomien siden B2014-2017

Bilag 3 - Indstillinger hvor finansiering er henvist til budgetdrøftelserne budget 2015-2018

Bilag 4 - Måltal for finansiel egenkapital

Bilag 5 - Analyse af vejområdet vedligeholdelsesbudget

Bilag 6 - Analyse af de styringsmæssige rammer for BPA-området

Bilag 7 - Analyse af kommunens hjemtagning af moms

Bilag 8 - Etablering af en udendørs skøjtebane

Bilag 9 - MSB's anlægsplan 2015-24 for det sociale område

[Bilag 10 - Befordring](#)